

Fylkesmannen i Trøndelag / Trööndelagen
fylhkenålma

GRØNTVEDT PELAGIC AS AVD UTHAUG
Postboks 325
7129 Brekstad

Steinkjer / Trondheim, 29. mars 2019

Deres ref.:
Marianne Bærøy

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2018/1674
Saksbehandler:
May Brit Myrholt Gorseth

Endelig/revidert inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug Kontrollnummer: 2018.091.I.FMTL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Marianne Bærøy - Kvalitetsleder

Fra Fylkesmannen i Trøndelag:

Monica Ekli

Andre deltagere fra virksomheten:

Bjørnar Grøntvedt – daglig leder

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i
Trøndelag:*

May Brit Myrholt Gorseth

Resultater fra inspeksjonen – revidert rapport

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug den 31.10.2018. Foreløpig inspeksjonsrapport ble sendt Grøntvedt Pelagic AS den 17.12.2018. Fylkesmannen har i ettertid fått tilbakemelding fra bedriften om faktiske feil i den foreløpige rapporten. Fylkesmannen har på bakgrunn av dette valgt å endre deler av rapporten. Denne rapporten derfor den endelige rapporten etter tilsynet ved sildefabrikken 31.10.2018 og erstatter fullstendig den foreløpige inspeksjonsrapporten fra 17.12.2018.

Fylkesmannen i Trøndelag avdekket 6 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen. Fylkesmannen ser alvorlig på flere av avvikene.

Avvik:

1. Virksomheten har overutslipp av organisk materiale og bedriften har ikke fulgt pålegg om innsending av opplysninger
2. Virksomheten har overproduksjon
3. Virksomheten kan ikke dokumentere at farlig avfall er levert til godkjent mottak
4. Virksomhetens håndtering av avfall er ikke tilfredsstillende
5. Virksomheten har ikke skriftlig substitusjonsvurdering av sine kjemikalier
6. Virksomheten sin risikovurdering og rutiner har mangler

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

29.03.2019	May Brit Myrholt Gorseth	Marit Lorvik (e.f)
dato	kontrollør	seksjonsleder forurensning

Fylkesmannen i Trøndelag

Kopi av rapporten sendes til:

- Ørland kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GRØNTVEDT PELAGIC AS AVD UTHAUG	
Organisasjonsnr.: 974158930	Eies av: 948208997
Bransjenr. (NACE-kode): 10.201 - Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	

Kontrollert enhet

Navn: Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug	Anleggsnr.: 5015.0004.01
Kommune: Ørland	Fylke: Trøndelag
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 6. oktober 2011	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og renseutstyr
- Kjemikalier
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug innen **15. februar 2019** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ser alvorlig på flere av avvikene som ble avdekket i denne inspeksjonen. Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug må sende inn en egen skriftlig redegjørelse innen **15.02.2019** som beskriver hvilke tiltak som er gjennomført for å lukke disse avvikene.

Gjennomføringen av tiltakene kan bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmtlpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Trøndelag med arkiv nr. 2018/1674

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Fylkesmannen varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (*jf. forurensningsloven § 73*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvikene 1 og 2 er rettet, innen **15. februar 2019**. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 3 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Trøndelag innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Varsel om pålegg om undersøkelse om utbredelsen av plastforurensning og hindring av fettholdig og proteinrikt vann å komme ut i havneområde

1. Fylkesmannen varsler herved at vi vil pålegge Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug å undersøke utbredelsen av plastforurensning (inkl. klips og tønner) i aktuelle fjærområder rundt anlegget, samt på bunnen i havneområdet ved bedriften.

Bakgrunnen for varslet er at det er funnet plastforurensning fra bedriften (bl annet klips) i fjærområdene samt på områder som har vært ryddet for plast. Plastklipsene kommer fra forseiling av tønnene som virksomheten bruker. Virksomheten har gått over til metallklips i løpet av 2018. Lageret av tønner fra 2017 som har plastklips, vil være ute av produksjon i løpet av 2018.

Frist for å sende en plan for hvordan denne undersøkelsen skal utføres og utbredelsesområde, er satt til **15.02.2019**.

2. Fylkesmannen varsler herved pålegg om at virksomheten skal sørge for at kobling fra båt til kai skal være tett og at ikke fettholdig vann/proteinrikt vann lekker fra kobling og slanger ut på kaiområdet og ned i havna.

Bakgrunnen for varslet er at på tilsynsdagen ble det oppdaget lekkasje fra koblingen mellom slangene fra båt og til kaia. Det er viktig at det fettholdige og proteinrike vannet ikke havner ut i havna. Kan ikke koblingene tettes så må det vurderes oppsamlingskar.

Frist for å sende en tilbakemelding på hvordan virksomheten har ordnet problemet med lekkasje, er satt til **15.02.2019**.

Dere har anledning til å kommentere disse varslene. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Dette varslat stod i foreløpig rapport datert 17.12.2019 og virksomheten har kommet med kommentarer. Oppfølging av dette varslat blir gjort i eget brev.

6. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 13. september 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug bli ilagt et gebyr på kr 22 800,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Trøndelag. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

7. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Trøndelag (jf. offentleglova).

8. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1 Virksomheten har overutslipp av organisk materiale og bedriften har ikke fulgt pålegg om innsending av opplysninger

Avvik fra:

Utslippstillatelsen datert 06.10.2011 pkt 2.4, 3.1 - 3.3

Kommentarer:

Utslippstillatelsen pkt. 2.4 omfatter forebyggende vedlikehold. For å holde de ordinære utslippene på et så lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

Pkt 3.1: «I renseprosessen skal det inngå en fettavskiller. Fettet i avløpsvannet skal ikke overstige 100 mg/l. Det kan bli satt strengere krav til utslippet av fett dersom Fylkesmannen finner dette nødvendig av hensyn til for eksempel nærmiljøet».

I pkt 3.2 fremgår det at prosessavløpsvannet ikke skal føres tilbake til Uthaug havn eller påvirke områder som er avsatt til ferdsel, fiske, natur og friluftsliv i kommuneplanen

I pkt 3.3 Overflatevann står det at: Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Analysene av prosessavløpsvannet viser verdier betydelig høyere enn 100mg/l for fett. Høyeste måling i 2018 er 2940 mg/l
- Virksomheten opplyste på tilsynsdagen at fettavskilleren ikke er oppgradert selv om produksjonen har økt.
- Det er ikke innsendt produksjonsplan som viser prognosen ut 2018.
- Avrenning fra slange i forbindelse med lossing av sild. Koblingen mellom slangene var ikke tett og det rant fettholdig og proteinrikt vann på kaien og ned i sjøen.

Virksomheten har i flere år hatt for høye utslipp av fett. Dette er blitt påpekt i egenkontrollrapportene for 2016 og 2017. Ut fra egenkontrollrapportene fra 2014 så viser tallene et økende fettutslipp. Snittverdiene de tre siste årene ligger på 372 mg/l i 2015, 543,8 mg/l i 2016 og på 1219 mg/l i 2017. Fylkesmannen påla derfor virksomheten, i brev datert 01.06.2018, å sende inn en plan for å minske fettutslippet innen 30.08.2018 og oversikt over anslått produksjon for resten av året innen 20.09.2018. Fylkesmannen mottok 07.06.2018 en skisse for bedre prøvetaking og en sterkere skrape på fettutskilleren. I epost datert 12.11.2018 ble det oversendt en handlingsplan. I den står det at skal det være en befaring med produsent av fettutskilleren den 10.01.2019. Under tilsynet ble det påpekt fra virksomheten at det hadde vært vanskelig å få tak i produsenten. Vi har ikke fått en fullstendig plan for å redusere fettutslippene eller mottatt en tilbakemelding om planlagt produksjon i anlegget.

Under tilsynet ble det observert lekkasje fra koblingen mellom slangene i forbindelse med lossing av sild. Det fettholdige transportvannet rant utover kaien og ned i sjøen. Det ble observert et hvitt belegg i sjøen rundt kaien. Fylkesmannen har i mange år fått klager fra naboer og brukere av området på at virksomheten forurensner inne i Uthaug havn. Vi har også i mange tilfeller fått bilder av organisk forurensning inne i havna. Bedriften har hele tiden hevdet at det er båtene som slipper ut transportvann i området og at forurensningen ikke kommer fra bedriften selv. Under tilsynet ble det dermed klart for oss at det skjer et betydelig utslipp til Uthaug havn fra bedriftens område under lossing av sild fra båtene og inn i bedriftslokalene. I tillatelsen etter forurensningsloven har det

blitt poengtert at prosessutslipp fra bedriften ikke skal komme inn i havna, da dette har vært et problem.

Bilde nr. 1: Lekkasje på slange og kobling under lossing av sild

Bilde 2: Avrenning fra kaia ut i havna

Avvik 2 Virksomheten har overproduksjon

Avvik fra:

Tillatelsen datert 06.10.2011

Kommentarer:

Tillatelsen har en begrensning på 50 000 tonn råstoff pr år og utslipp fra en produksjon på 20 000 tonn sildeprodukter pr. år.

Virksomheten har i sin egenrapportering innmeldt en produksjon i 2017 på 25 000 tonn produksjon av sildeprodukter og 63 000 tonn råstoff. Dette er over tillatt mengde i

henhold til tillatelsen. Virksomheten søkte den 06.09.2016, om utvidelse av tillatelsen etter forurensningsloven, med tilleggsopplysninger i epost datert 28.06.2017.

Fylkesmannen har i svar på egenkontrollrapporten for 2016 datert 01.06.2017, informert om at hvis virksomheten ikke får ny eller oppdatert tillatelse etter forurensningsloven i løpet av året, må virksomheten i 2017 holde seg innenfor rammene av den eksisterende tillatelsen. I tillegg informerte Fylkesmannen i svar for egenrapporten for 2017 datert 01.06.2018, at det er lite sannsynlig at virksomheten vil få økt utslippstillatelse hvis det ikke blir gjort noen tiltak for å minske utslippet av fett.

Fylkesmannen ser alvorlig på at utslippet av fett stadig øker og at virksomheten ikke overholder utslippstillatelsen. I tidligere klagesaker har Miljødirektoratet uttalt at det ikke er formidlene omstendigheter, at Fylkesmannen ikke har behandlet søknaden. Virksomheten plikter å overholde gjeldende krav til enhver tid.

Avvik 3 Virksomheten kan ikke dokumentere at farlig avfall er levert til godkjent mottak

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-8

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7

Kommentarer:

Virksomheter som produserer farlig avfall skal levere dette til godkjent mottak for farlig avfall. Det farlige avfallet skal leveres minst en gang per år, hvis den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg. Den som har leveringsplikt skal ha skriftlig dokumentasjon om hvor det farlige avfallet er levert.

Det er den som produserer avfallet som er ansvarlig for at avfallet blir levert til godkjent mottak og deklarerert/registrert på riktig måte på www.avfallsdeklarering.no, selv om det finnes en avtale om at transportør eller avfallsmottaket skal utføre selve deklarereringen. Ved deklarereringen er det bedriftsnummeret som skal benyttes. Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug er registrert med org.nr. (bedriftsnr.) 974 158 930 i Brønnøysundregistrene.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten fortalte at det var Fosen Containerservice AS som hentet farlig avfall.
- Fylkesmannen har mottatt epost datert 12.11.2018, der virksomheten skriver at Fosen Containerservice AS har samdeklarerert avfallet med andre.
- Fylkesmannen har i etterkant sjekket registreringene på www.avfallsdeklarering.no, og kan ikke se at Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug har deklarerert farlig avfall som produsent.

Virksomheten har i etterkant av tilsynet opprettet profil på Avfallsdeklarering.no

Grøntvedt Pelagic AS avd Uthaug fikk avvik på lagring og levering av farlig avfall også ved inspeksjonen som Fylkesmannen gjennomførte ved bedriften i 2014. Fylkesmannen ser alvorlig på at bedriften fremdeles ikke har gode nok rutiner til å sikre at kravene i avfallsregelverket blir overholdt.

Avvik 4 Virksomheten håndtering av avfall er ikke tilfredsstillende

Avvik fra:

Avvik fra utslippstillatelsen datert 06.10.2011

Kommentarer:

I utslippstillatelsen står det i pkt 8.1. - 4 avsnitt – «Avfall, som emballasje, plast, papir, isopor og annet produksjonsavfall skal mellomlagres på forsvarlig måte og leveres til godkjent avfallsmottak for slike avfallstyper. Bedriften må kunne dokumentere levert avfallsmengde fordelt på ulike typer».

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten kan ikke forklare hvordan plastforurensning (inkl klips) kan komme ut av produksjonslokalene og forurense fjæreamrådene rundt anlegget

For alle bedrifter innen «Food, Drink and Milk Industries» (FDM)-sektoren finnes det både felles krav til best tilgjengelig teknologi (BAT), og BAT som er spesifikk for deler av bransjen, som for eksempel fiskeforedling.

Ifølge referansedokumentene for BAT (BREF) for bransjen er bl.a. BAT å gjøre følgende: 5.1, punkt 11: «*Segregate outputs, to optimise use, re-use, recovery, recycling and disposal (and minimize waste water contamination)*». Dette betyr at man skal skille ut ulike avfallsfraksjoner for å hindre kontaminering av prosessvannet.

Avvik 5 Virksomheten har ikke skriftlig substitusjonsvurderinger av sine kjemikalier

Avvik fra:

Produktkontrollloven § 3 a – Substitusjonsplikt
Internkontrollforskriften § 5 pkt 7

Kommentarer:

I produktkontrollloven § 3 a står det: «Virksomhet som bruker produkt med innhold av kjemisk stoff som kan medføre virkning som nevnt i § 1 (miljøforstyrrelse, bl.a. i form av forstyrrelse av økosystemer, forurensning, avfall, støy og lignende) skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.» Dette skal også dokumenteres (Internkontrollforskriften § 5 pkt 7).

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten har oversikt over kjemikaliene som brukes, men kjemikaliene er ikke vurdert om noen av disse kan bytte ut med mindre helse- og miljøskadelige kjemikalier. Denne vurderingen skal gjøres skriftlig.

Avvik 6 Virksomheten sin risikovurdering og rutiner har mangler

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5 pkt 6 og 7

Kommentarer:

I internkontrollforskriften § 5 pkt 6 står det at virksomheten skal kartlegge farer og problemer, herunder risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Avviket bygger på:

- Virksomheten mangler risikovurdering for effekt av utslipp på naturmangfold
- Farlig avfall var ikke risikovurdert
- Lossing fra båt var ikke risikovurdert med tanke på effekt av utslipp på nærmiljøet
- Virksomheten mangler risikovurdering av renseanlegget (silanlegget og fettavskilleren)

I internkontrollen § 5 pkt 7 står det at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets-lovgivningen.

Avviket bygger på:

- Virksomheten hadde ikke rutiner for deklarerer av farlig avfall
- Virksomheten har ikke gode rutiner for å hindre plastforurensing
- Virksomheten har ikke opplæringsplaner for de ansatte

9. Anmerkninger

Det ble ikke gitt anmerkninger under inspeksjonen:

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

11. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om på tilsynsdagen:

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
 - Spesielt kap. 18 om tanklagring
 - Fra 01.01.2019er overgangsperioden over tanker etablert før 2014. Kap 18 gjelder for alle tanker som kommer inn under § 18-2 i forurensningsforskriften (se også lenke om veileder til tankforskriften)

Vi legger i tillegg følgende informasjon:

- Faktaark – miljøkrav for fiskeforedlingsindustri
<http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2018/Oktober-2018/Miljokrav-for-fiskeforedlingsindustri/>
- Faktaark om forventninger til industriens utslippskontroll (vedlagt)
- Veileder om industrielle måleprogram
<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M6/M6.pdf>

I tillegg anbefaler vi disse lenkene:

- Veileder til forurensningsforskriftens kap 18 om tanklagring (tankforskriften)
<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M536/M536.pdf>
- Veileder for Avfallsdeklarering.no
<http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2015/Mai-2015/Avfallsdeklareringno---brukerveiledning/>
- Hva kan min bedrift gjøre for å begrense marin forurensning og mikroplast?
<http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2018/April-2018/Hva-kan-min-virksomhet-gjore-for-a-begren-se-marin-forsopling-og-mikroplast/>